

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzük teklifinin görüşülmesine devam olunurken, Türk Parlâmento Kurulunun yaptığı ziyareti iade etmek üzere memleketimize ve bu arada Meclise gelen Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Parlâmento Kuruluna, toplantı salonuna girişi sırasında Başkanlıkça hoş geldiniz denildikten sonra Kurul Başkanı Nikolai Podgorny'nin kürsüden bir konuşma yapması hususu oya konularak çoğunlukla kabul olundu ve yapılan konuşma ile tercümesi dinlenildi.

İçtüzük teklifi üzerindeki görüşmeler yürürlük ve uygulama maddelerine kadar tamamlanarak bu maddelerin komisyona alınmış olan 23 ncü maddeden sonra görüşüleceği bildirildi.

Saat 18,15 te birleşime son verildi.

Başkan	Kâtip
Evad Sirmen	Malatya
	Nurettin Akyurt
	Kâtip
	Amasya
	Nevzat Şener

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Nurettin Ok

KÂTİPLER : İsmet Kapısız(Yozgat), Süreyya Öner (Siirt)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8 nci birleşik toplantısını açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Sayın üyeler lütfen beyaz düğmeye basınlr. Yoklama işlemi bitmiştir.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Müzakereler için gerekli çoğunluk mevcuttur, müzakereye başlıyoruz.

3. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Elâzığ Milletvekili Nurettin Arıdoğan, Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek ve Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik toplantısı İçtüzük teklifi ve Millet Meclisi Anayasa, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet komisyonlarından 7 şer üye seçilerek kurulunan Geçici Komisyon raporu (2/284) (S. Sayısı : 15) (1)

(1) 15 S. Sayılı basmayazı 29 . 1 . 1964 tarihli 4 ncü Birleşimin sonundadır.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, geçenki birleşik toplantıda İçtüzük Geçici Karma Komisyonunun hazırlamış olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantı İçtüzüğünü müzakere etmiş ve 23 ncü maddesini ilgili Geçici Komisyona Yüce Meclis iade etmiş idi.

İçtüzük Geçici Komisyonu, yapmış olduğu toplantıda 23 ncü maddeyi tekrar müzakere etmiş ve neticede hazırlamış olduğu raporu Yüce Heyetinize takdim etmiş bulunmaktadır. Okutuyorum :

Ek Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik
Toplantısı Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuz, 29 Ocak 1965 günkü Birleşiminde, Genel Kurulca Komisyonumuza geriverilmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzüğü teklifinin 12 Eylül 1963 tarihli, Esas No. : 2/284 ve Karar No. : 2 sayılı raporumuzda 26 ncı madde olarak düzenlenen ve metnin son şekline göre 23 ncü madde olarak tedvini gereken maddesini yeniden incelemiş ve aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır :

1924 Anayasasının bugünkü Anayasamızın 99 ncü maddesine muvazi hükmün hazırlık çalışmaları ile genel olarak Anayasa hukuku ilkelinin incelenmesi sonucunda, hangi suçların Cumhurbaşkanınca işlenmesi halinde vatan hainliği ile suçlamanın mümkün olduğu hususunun, önceden İçtüzükle tesbit edilmesi suretiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun bağlanmasının mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Pek tabiidir ki, daha önce yürürlüğe girmiş bir kanun gereğince bazı suçlar vatan hainliği olarak tavsif edilmişse, Cumhurbaşkanının bu suçlardan birini işlediği kanısına varıldığı takdirde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulu, kanunla bağlı olduğu cihetle, bu suçu aynı zamanda vatan hainliği olarak tavsif etmek zorunludur. Ancak, böylece bir kanunla önceden vatan hainliği olarak tavsif edilmemiş suçlar dahi, işlendiği hal ve şartlar içinde vatan hainliği teşkil edebilir.

Bu itibarla, bu gibi hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun, Anayasanın 99 ncü maddesinden aldığı yetkiyi tam olarak kullanabilmesini sağlayabilmek, bu gibi hallerde de Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun, alacağı kararda, Cumhurbaşkanına atfolunan suçun vatan hainliği teşkil ettiğini tesbit etmesi imkânını tanımakla mümkündür.

Ancak, daha önce Genel Kurulca kabul edilen Bakanlar Kurulu üyelerinin Yüce Divana sevklerine dair hükümler için olduğu gibi, bu şıkta da, gerek itham önergesinde, gerek Yüce Divana sevk kararında hangi ceza hükmüne dayandığının belirtilmesi gerektiğini maddede tasrih etmekte komisyonumuz fayda görmüştür. Bu şıkkın özellikleri gereği olarak, ayrıca, bu

önerge ile Yüce Divana sevk kararında, dayatılan ceza hükmünde söz konusu suçun hangi gerçeklerle vatan hainliğini teşkil ettiğini açıklanması zorunluluğunu koymakta da komisyonumuz fayda mütalâa eylemiştir. Zira, Yüce Divan olarak faaliyette bulunacak olan Anayasa Mahkemesinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun Cumhurbaşkanının itham edildiği suçu vatan hainliği ile tavsif etmesi yolundaki kararına uymak zorunda olmadığı şüphesizdir. Bu itibarla, bu suçun vatan hainliği olarak tavsifinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun hangi gerekçelere dayandığının Yüce Divanca bilinmesinde büyük önem vardır.

Komisyonumuz, ayrıca, daha önce Genel Kurulca kabul edilen maddelere muvazi olarak, 1 ncı fıkradaki «Millet Meclisi Başkanlığına,» ibaresini «Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Başkanlığına» olarak değiştirmiş ve 3 ncü fıkra da yer alan açık oylama zorunluluğunu da gereksiz bularak bu yoldaki hükmü kaldırmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur

T. B. M. M. Birleşik Toplantısı İçtüzüğü
teklifini incelemekle görevli Geçici
Karma Komisyon Başkanı Y.

Sözcü

İstanbul Milletvekili

Çoşkun Kurea

Kâtip

Adana Milletvekili

Ali Bozdoğanoglu

Uşak C. Senatosu Üyesi

Kâmil Çoşkunoglu

Mardin Milletvekili

M. Ali Arıkan

Tekirdağ Milletvekili

Hayri Mumeuoglu

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım şimdi maddeyi okutuyorum.

Geçici Karma Komisyonca Teklif edilen yeni
23 ncü madde

Cumhurbaşkanının vatan hainliğiyle suçlandırılması.

Madde 23. — Anayasanın 99 ncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanının vatan hainliği ile suçlandırılmasını isteyen önerge, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birine eşit üyelerin imzalarıyla Türkiye Büyük

Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Başkanlığına verilir.

Bu önerge derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulunun bilgisine sunulur; Cumhurbaşkanına bildirilir ve Genel Kurulun bilgisine sunulmasından başlayarak yedi gün sonraki birleşimin gündemine alınır.

Bu birleşimde, suçlandırılması istenen Cumhurbaşkanının da dinleneceği bir görüşmeden sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte ikisinin oyuyla Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevkine karar verilebilir. Cumhurbaşkanı, isterse, savunmasını yazılı olarak gönderebilir.

1 nci fıkra da söz konusu önerge ile 3 ncü fıkra da söz konusu Yüce Divana sevk kararında, hangi ceza hükmüne dayandığı ve Cumhurbaşkanıca işlendiği ileri sürülen suçun hangi gerekçeyle vatan hainliği sayılması gerektiği belirtilir.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, İftüzüğün 23 ncü maddesini Geçici Komisyon bu şekli ile değiştirmiş bulunmaktadır. Bu değişiklik önergesi üzerinde, müsaade ederseniz konuşacak olan arkadaşlarıma söz vereceğim. Söz isteyen var mı efendim? Komisyon tarafından düzenlenmiş olan 23 ncü maddenin yeni şekli hakkında söz isteyen var mı? Yok. Olmadığına göre..

ARİF HİKMET GÜNER (Rize Milletvekili) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Arif Hikmet Güner.

ARİF HİKMET GÜNER (Rize Milletvekili) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, kanunda tasrih edilmeyen suçlardan dolayı kimseye ceza verilmeyeceği, bütün hukukçularca bilinen bir husustur. Cumhurbaşkanının vatana ihanet suçunun ne olduğu tesbit edilmediğine göre, zamanın şartlarına ve havasına göre o zamanın Meclislerince verilecek hükme göre Cumhurbaşkanı vatana ihanet suçundan muhakeme edilme zorunda kalacaktır. Bugün suç telâkki edilmeyen bir hususun, o günün şartlarına göre, o günün havasına göre suç telâkki edilmesi, suç olup olmadığı şüpheli olduğu halde suç telâkki edilmesi ve böylece de Anayasa Mahkemesine sevk edilmesi mümkün olacaktır. Anayasa Mahkemesi işe Meclisin sevk talebi ile, sevk talebindeki eşbabı mucibe ile, daha doğrusu te-

lâkkisi ile bağlı kalmadığına göre, deniyor. Vatanı ihanet suçunun olup olmadığını Anayasa Mahkemesi tâyin edecektir. Şimdi arkadaşlarım, vatana ihanet suçu Reisi cumhur için ne olacağı bilinmediği zaman Anayasa Mahkemesinin de hüküm vermekte neye dayanacağı tereddüdü muciptir. Onun için evvelki müzakerelerin ışığı altında, vatana ihanet suçunun ne olduğunun tasrih edilmesi buna göre de Cumhurbaşkanının işlediği fiillerin ne hudutları içinde olduğunu bilmesinin lâzımgeldiği kanaatindeyim.

Hürmetlerimle.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul Milletvekili) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Komisyon adına Sayın Kırca. Söz mi istiyorsunuz Sayın Ülker?

REŞİT ÜLKER (İstanbul Milletvekili) — Evet.

BAŞKAN — Peki efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul Milletvekili) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Arif Hikmet Güner arkadaşımızın bahsettiği husus komisyonun gönderdiği ek raporda mevcut değildir. Bilâkis, tama niyle aksine komisyonun tedvin ettiği maddede Cumhurbaşkanı Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı tarafından Yüce Divan olarak çalışacak olan Anayasa Mahkemesine sevk edilirken hangi ceza hükmüne dayandığının belirtilmesi şart olarak ileri sürülmüştür. Yani Cumhurbaşkanı Yüce Divana sevk edilirken hangi ceza hükmüne dayandığı kararda zikredilmek mecburiyetindedir. Binaenaleyh Sayın Arif Hikmet Güner arkadaşımızın ileri sürdüğü şekilde o ana kadar suç teşkil etmeyen bir husustan dolayı Cumhurbaşkanının vatana ihanet ile itham edilerek Yüce Divana gönderilmesi bahis mevzuu değildir. Bu vesile ile Cumhurbaşkanının vatana ihaneti mefhumu hakkında gerek kendi Anayasamızda ve gerek umumi Anayasa hukukundan bâzı ışık tutucu misaller vermeme müsaade buyurmanızı rica edeceğim.

Maurice Duverger'nin «Son Siyasi Müesseseler ve Anayasa Hukuku» adlı kitabının son tabının 653 ncü sayfasından okuyorum: «Cumhurbaşkanı gayrimesuldür; gayrimesul oluşu hem siyasi bakımdan, hem cezai bakımdan, Suçlardan dolayı mahkemeler önünde Cumhurbaş-

kanı aleyhinde kovuşturma yapmak mümkün değildir. Cumhurbaşkanı sadece Yüce Divan önünde itham edilebilir ve itham edilebilmesi de ancak vatan hainliği şikâinde mümkündür.» Bu ananevi formül muğlak bir formüldür. Vatan hainliği mefhumu siyaset ile hukukun hudutlarında yer alan bir mefhumdur. Bu takdirde Cumhurbaşkanının kendi görevini Anayasaya veyahut memleketin yüksek menfaatlerine aykırı olarak kullanmasından doğan bir siyasi suç kastedilmektedir. Şimdi okuyacağım kısım mühimdir.

«Şunu belirtmek isteriz ki, 1958 Fransız Anayasası, Dördüncü Cumhuriyet zamanından yaratılmış olan bir tefriki ortadan kaldırarak, Dördüncü Cumhuriyet zamanında Yüce Divan Cumhurbaşkanını ancak mer'i ceza hükümleri dairesinde hüküm mevzuu yapabileceği halde, şimdiki Anayasaya göre böyle bir şart mevzuubahis değildir.»

Görülüyor ki, bugünkü Fransız Anayasasına göre Sayın Arif Hikmet Güner arkadaşımızın bahis buyurduğu husus vârittir. Yani halen Fransız parlamentosu, Fransız Cumhurbaşkanını o anda mer'i ceza hukukuna göre suç teşkil etmeyen bir fiilinden dolayı vatan hainliği ile itham ederek Yüce Divana gönderebilir.

Yine Duverger'den öğreniyoruz ki, Dördüncü Cumhuriyette yani 1946 Fransız Anayasası devrinde buna imkân yoktur. Cumhurbaşkanının vatan hainliği ile itham edilebilmesi için, vatan hainliği teşkil ettiği ileri sürülen fiilinin aynı zamanda mer'i ceza kaidelerine göre bir suç teşkil etmesi gereklidir. Bizim kabul ettiğimiz sistem de bu ikinci sistemdir. Gerçekten Anayasamızın 33 ncü maddesine göre; kimse işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilinden dolayı cezalandırılamaz. Bu «kimse» tâbirinin genişliği muvacehesinde Cumhurbaşkanının da itham edildiği anda ceza mevzuatına göre suç teşkil eden bir fiilinden dolayı itham edilmesi gerektiği aşîkârdır, kabul ettiğimiz sistem de budur. O kadar budur ki; Birleşik Toplantı Genel Kurulu Yüce Divana sevk kararında hangi cezaya istinadettiğini belirtmeye mecbur tutulmuştur. Ancak denilebilir ki, hangi suçların vatan hainliği teşkil ettiğini burada belirtelim. Buna imkân yoktur. Gerek görevinden dolayı ika ettiği fiillerde, gerek görevi dışındaki fiillerde cezai mesuliyete tabi tutulmıyacak olan

Cumhurbaşkanının, hangi halde, işlediği hangi suçu zaman ve mekânın şartlarına göre vatan hainliği teşkil edeceğini takdir etme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısına aittir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı bu salâhiyetini kullanırken mer'i ceza kanunlarına göre suç teşkil eden bir fiili ele almak mecburiyetindedir. Ama hangi suç daha evvelden vatan ihanetini teşkil eder, hangi suç teşkil etmez, bunu tesbit etmeye imkân yoktur. Müessesenin nim siyasi, nim hukukî mahiyeti ve tarihî gelişmesi buna imkân vermemektedir. Bu hususu Birleşik Toplantı tayin ve takdir eder. Pek tabiidir ki, Yüce Divan olarak çalışacak Anayasa Mahkemesi suç tavsifinde olduğu kadar bu suçun zaman ve mekânın şartları bakımından vatan ihaneti ile tavsife değer olup olmadığı hususunda da hiçbir suretle Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının kararıyla bağlı değildir. Kendi Anayasa Hukukumuz bakımından gelişmeleri incelediğimiz zaman aynı durumla karşılaşmaktayız. Nitekim Anayasamızın mevcut hükmü ile, Cumhurbaşkanının sorumluluğu hakkındaki hükmü arasında önceki Anayasamızda yer alan hükmü arasında hiçbir fark mevcut değildir. Mevcut Anayasanın hazırlık çalışmalarında bu hususta sarahat mevcudolmamakla beraber 1924 Anayasasının hazırlık çalışmalarında bu hususta görüşmeler cereyan etmiştir; aynen okuyorum:

«MAZBATA MUHARRİRİ CELÂL NURİ BEY (Gelibolu) — Efendiler, cümlenizin malûmu olduğu üzere Reisiicumhur intihabedilen bir zat, milletin seneidesi olur, büyük bir adam olur. Böyle bir adam acaba filâna tokat atacak mı, filân cürmü istilzam eder bir iş yapacak mı diye tasavvur etmek ibendenizin fikrine ayıptır. Reisiicumhuru intihabeden şu Hayati Celilenin bile bu halleri tasavvur etmemesi lâzımdır.»

ÂLİ ŞUURİ BEY (Karesi) — (Yerinden müdahale ediyor) Lâyuhiti midir?..

MEHMET ŞÜKRÜ BEY (Dersim) — (Yine yerinden müdahale ediyor.) Beşeriyette her şey olur.

CELÂL NURİ BEY (Devamla) — Birtakım hususatta bir hâdisе vukubulacak ki, bu hâdisede fevkalâde, harikulâde ve belki milletin tarihinde bir tek hâdisе zuhur edecek ki, onun üzerine Heyeti Celile düşünür ve bunun tarzı mu-

hakemesini, ne yapacağını ve nasıl tesbit edeceğini o zaman tesbit eder. Yoksa ortada fol yok, yumurta yok iken Reiscumhur gibi bir zatiâlinin müstelzini mücazat bir hareketten dolayı ne suretle mesul tutulacağını tedvin etmek doğru olmaz.

Lehistan Kanunu Esasının Feridun Fikri Bey tarafından okunan ilk maddesi bizim tanımladığımız maddeye şebihtir. Üst tarafına gelince, onlar biraz ileriye giderek bâzı mesuliyetlerin Meclis tarafından nasıl ve ekseriyetle tensibedileceğini göstermişlerdir ki, bunu da biz zait görürüz. Bu gibi şeyler hâdiseye bırakılır ve hâdisa neticesinde hüdânekerde öyle bir şey olursa o vakit tesbit edilir.»

Görülüyor ki, Celâl Nuri Beyin ifadelerine göre 1924 Anayasasının bu konuda benimsemiş olduğu tez, biraz evvel Maurice Duverger'in kitabından okuduğum bugünkü 1958 Fransız Anayasasının tezidir. Biz bu tezi Anayasamızın 33 ncü maddesi muvacehesinde benimsemiyoruz ve Sayın Güner arkadaşımızın endişesi hilâfına Birleşik Toplantının, Yüce Divana sevk kararı verirken hangi suçtan dolayı bu işi yaptığını mevcut ceza hükümlerine dayanarak belirtmesi mecburiyetini de koyuyoruz. Ama mevcut cezai hükümlere göre hangi suç vatan hainliğidir, hangi suç vatan hainliği değildir, bunu işte Celâl Nuri Beyin derpişettiği gibi zaman ve mekânın şartları içerisinde hükmetme salâhiyetini Birleşik Toplantıya bırakıyoruz. Tabii bu Birleşik Toplantının gerek suç tavsiğinde, gerek bu suçu vatan hainliği olarak görüşünde Yüce Divan hiçbir surette bağlı değildir. Bu itibarla daha ziyade, daha ziyade değil hattâ tamamiyle 1946 Fransız Anayasasının kabul ettiği teze ve daha hukukî teze uygun olan Komisyonun metninin kabul edilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Reşit Ülker, buyurunuz.

REŞİT ÜLKER (İstanbul Milletvekili) — Muhterem arkadaşlar, bu maddenin Komisyon tarafından değiştirilmeden evvelki şekli ve o hali hakikaten müphem idi. Geçen toplantıda madde üzerinde çok değerli arkadaşlarımızın çok değerli soruları ve izahları oldu. Komisyon o zaman bâzı cevaplar vermişti. Fakat görüyoruz ki, geriye aldıktan sonra mesele çok daha derine götürülmüş ve bir vuzuha vardırılmıştır. Bütün bunların zapta geçmesi nevama mad-

de metninin açıklanması mahiyetini taşımaktadır. Madde, müzakeresi zabıtlarıyla birlikte hakikaten bir açıklık içindedir.

Şimdi akla gelecek nokta, Sayın Coşkun Kırca da ifade ettiler, vatan hiyaneti, Cumhurbaşkanının vatan hiyaneti hangi şartlar altında tekevvün edecek? Şüphesiz bir tarafta vatan kelimesi, bütün varlığımızla bağlandığımız vatan kelimesi, öbür tarafta da o vatana hiyanet etme kelimesinin içinde bu işi halletmek lâzımdır. Yani Cumhurbaşkanının vatana hiyanet etmesi bazan bir vazifeyi suiistimal, Türk Ceza Kanununda, sayılan basit gözüken herhangi bir vatandaş için, üç - beş ay ceza verilecek bir husustan dolayı eğer devletin yüksek menfaatlerine, vatanın yüksek menfaatlerine hiyanet edecek evsafıta ise, o basit suçtan dolayı Cumhurbaşkanı vatana hiyanetle Meclis tarafından itham edilecek ve Yüce Divana sevk edilecektir. Bendeniz o Fransa'nın 58 sistemini pek kolay anıyamadım. Çünkü bu duruma lüzum yok, fazla anlaşılmasına lüzum yok. Yalnız Meclis orada Yüce Divana sevk ederken bir cezayı da mı beraber tesmiye edecek, yani buna ceza verin diye? Madem ki, Fransız mer'i kanunlarında bir ceza mevcut değildir, o cezayı da beraber mi söyleyecektir; ben o kısmı pek anıyamadım, belki tetkik ettiğimiz zaman anlarız. Fakat bugün getirilen metin, tamamen aydınlığa kavuşmuş, vuzuha kavuşmuş, bir metindir. Allah o günleri bu millete göstermesin; öyle bir an geldiği zaman bu meclis hangi şeyin vatana hiyanet olduğunu takdirden herhalde âciz kalacak değildir. Komisyona getirdiği metinden dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Komisyon tarafından verilmiş bulunan önergeyi yeniden okutacağım ve daha sonra da oyunuza sunacağım.

(Geçici Komisyonun 23 ncü madde olarak hazırladığı yeni metin tekrar okundu.)

BAŞKAN — Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23 ncü maddeyi bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23 ncü madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

Diğer eksik bırakmış olduğumuz maddelere geçiyorum.

31 nei maddeyi okutuyorum.

Yayımı

MADDE 31. — Bu İktüzük Resmî Gazetede yayımlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Yürürlüğe giriş

MADDE 32. — Bu İktüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 32 nei madde üzerinde söz istiyen? Yok. 32 nei maddeyi oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 33. — Bu İktüzük hükümleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı tarafından yürütülür.

BAŞKAN — 33 neü madde üzerinde söz istiyenler? Yok. 33 neü maddeyi oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 33 neü madde aynen kabul edilmiştir.

Bu şekli ile kanunun maddeleri üzerindeki müzakeresi sona ermiştir. Kanunun tümü üzerinde lehte, aleyhte oyunu izhar sadedinde söz istiyenler?...

ASIM EREN (Niğde Milletvekili) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Lehinde, aleyhinde?

ASIM EREN (Niğde Milletvekili) — Aleyhinde.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Eren.

ASIM EREN (Niğde Milletvekili) — Pek muhterem arkadaşlar, dikkatle incelendikten sonra huzuru âlinize gelen ve hakikaten dikkatli eleştirmelerle nihayet bulan bu teklifin bugün kanunlaşırken arasından söylenebilecek şahsi düşüncem şudur: Ceza hukukunun en esaslı prensibi ihlâl edilmektedir. Bu da, kanunsuz suç, kanunsuz ceza olmaz prensibidir. Türkiye'de Hukuk Usul Muhakemelerinde Ceza Usul Muhakemelerinde hiçbir örnek gösteremezsiniz ki, Büyük Millet Meclisine veya Anayasa Mahkemesine mücerret havale etmek suretiyle suç işlendikten sonra, suç olarak tâyin edilsin ve ceza da ona göre verilsin. Yassıada

Mahkemeleri zamanında hâkim olan psikozun, verilen cezalardaki, etkisini de göz önüne almanız kâfi bir örnek teşkil eder. Bâzı devirler olur ki, toplumların hayatında o devrelere hâkim olan hassasiyet, adalet duygusunu aşar ve suçlandırmalar adalet duygusunu rencide edecek bir mahiyet alabilir.

Bu itibarla kanunun bu maddesinin bu şekilde tadil edilerek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine, Birleşik Toplantısına ve Anayasa Mahkemesinin Meclisin de müessir olmayacak olan kendi takririne terk edilerek suçun ancak o vakit suç mahiyetinin tâyin edilmesi meselesi adaleti temin etmiyecektir. Anayasanın 99 neu maddesinin bu bakımdan tefsir edilmiş olmasını bendeniz Anayasanın kanun koyucusu olan Kurucu Meclisin adalet duygusunu rencide etmek için bu maddeyi koyduğu kanaatinde olmadığımın bu yorumu doğru bulmadım. Ondan dolayıdır ki; bendeniz onayladım. Yani bu kanun kabul edilirken istikbalde tatbikatçılar hiç olmazsa bu Büyük Mecliste bir Milletvekilinin adalet duygusunu müdafaa ettiğini hatırlamalıdır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun teklifin lehinde oyunu izhar sadedinde Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul Milletvekili) — Muhterem arkadaşlar, hep beraber emek verdik ve Sayın Komisyon da hakikaten büyük bir anlayışla bizim tenkidettiğimiz noktalarda değişiklik yaptı, hattâ bizim teklif ettiğimizden daha ilerilerini getirdiler. Binaenaleyh bu İktüzük, daha doğrusu Birleşik Toplantı İktüzüğü; bizim gücümüzün yettiği kadar, gönlümüzün hissettiği kadar yerinde ve usulünde yapılmıştır. Lehinde oy kullanacağımı burada bildirmeyi şerefli bir vazife sayarım.

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik İktüzük teklifinin heyeti umumiyesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Bu şekliyle Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğü, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı tarafından kabul edilmiş ve büyük bir mesafe katedilmiştir. İnşallah pek yakında Meclis İktüzüğünü de çıkarırız ve çalışmalarımızı düzenleyen faaliyetler bu şekliyle müspet olarak neticelenmiş olur.